

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.481/2012/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kókai Ügyvédi Iroda (címe - eljáró ügyvéd: Dr. Kókai Gábor) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. r. felperes és II.rendű felperes neve (címe) II. r. felperes által - a Dr. Mészáros Attila és Társa Ügyvédi Iroda (címe - eljáró ügyvéd: Dr. Borbély Antal) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt és kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 11.P.20.506/2011/20. számú ítélete ellen a felperesek által 21. sorszám alatt előterjesztett, az alperes által 22. sorszám alatt előterjesztett és Pf.3. sorszám alatt indokolt fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja; megállapítja, hogy az alperes megsértette a II. rendű felperesnek a képmáshoz fűződő személyiségi jogát. Az alperest mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes vonatkozásában eltiltja a további jogsértéstől. Az alperes által a II. rendű felperes részére fizetendő nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét 250 000 (Kétszázötvenezer) forintra leszállítja. Az alperes által az I. rendű felperesnek és a II. rendű felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés tőkeösszege után a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2011. április 21. napjában határozza meg. Mellőzi az I. rendű felperes eljárási illeték fizetésre kötelezését. Az alperes által az I. rendű felperes és a II. rendű felperes javára *egyetemlegesen* megfizetendő elsőfokú perköltség összegét 57 150 (Ötvenhétezer-egyszázötven) forintra, az államnak megtérítendő elsőfokú eljárási illeték összegét 54 000 (Ötvennégyezer) forintra felemleri. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az ítéltábla az I. rendű felperest 60 000 (Hatvanezer) forint, a II. rendű felperest 60 000 (Hatvanezer) forint, az alperest 280 000 (Kétszáznyolcvanezer) forint fellebbezési illeték az államnak, külön felhívásra történő megfizetésére.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperes részére 22 225 (Huszonkétezer-kétszázhuszonöt) forint, a II. rendű felperes részére 41 275 (Negyvenegyezer-kétszázhetvenöt) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

2010. augusztus 19. napján az I. rendű felperes, a II. rendű felperes és a perben nem álló **Á. L.** a "N" Tánccsoport tagjaként felléptek a "t-i" Művelődési Ház udvarán. A fellépés előtt a tűzoltóság szolgálati helyiségét vették igénybe átöltözés céljából.

A tűzoltóság alkalmazottja, az alperes, tudomással bírt arról, hogy a szolgálati helyiségben a tánccsoport tagjai átöltöznek. Abból a célból, hogy az átöltözés közben felvételt készít, előzőleg elkérte kolléganője, **D. B.** kamerával rendelkező mobiltelefonját, amelyet a helyiségben elhelyezett, egy könyv mögé rejtett, a felvételt beindította, majd a helyiségből eltávozott. A felperesek és **Á. L.** átöltözése után az alperes a felvételt megmutatta kollégája, **K. G.** részére. Ezt észlelte az ugyancsak ott tartózkodó **D. B.**, aki a felvételt rövid időre megtekintette, megkérte az alperest, hogy azt a telefonjáról törölje, aki ennek a felszólításnak eleget is tett.

2010. szeptemberében a tűzoltóság egyik alkalmazottjának, **Ő. F-nek** a barátnője, **K. E.** közölte az I. rendű felperessel, hogy a szolgálati helyiségben történt átöltözésükről felvétel készült. Az I. rendű felperes a helyi tűzoltóság parancsnokánál bejelentést tett, és az állomány tagjait írásbeli jelentéstételre hívta fel. Jelentésében az *alperes* elismerte, hogy a felvételt - mivel tudomása volt arról, hogy az I. rendű felperes korábban **K. G.** barátnője volt, és őt akarta ezzel meglepni - ő készítette, de előadása szerint a nem túl jó minőségű felvételen csak az I. rendű felperes látható, deréktól felfelé. **D. B.** leírta, hogy a mobiltelefonját az alperes részére átadta, majd amikor észlelte, hogy az alperes a felvételt elkészítette, felhívta annak a törlésére, amelynek az alperes eleget tett. **K. G.** előadta, hogy a felvételt részére az alperes bemutatta, azon az I. rendű felperes hátát és egy lányt látott, aki fülbevalót cserélt. Az állomány további tagjai - köztük **Ő. F.** - úgy nyilatkoztak, hogy a történetekről közvetlen tudomásuk nincs, a felvételt nem látták. A tűzoltóparancsnok a jelentések alapján intézkedést nem tett.

2010. szeptember 30. napja előtt az alperes telefonon hívta az I. rendű felperest, elismerte, hogy a felvételt ő készítette.

2010. szeptember 30. napján, előzetes megbeszélés alapján, a "t-i" "x" kúton találkozott az I. rendű felperes és barátja, **H. Zs.**, **Á. L.** és házastársa, **Á. T.**, valamint az alperes. Az I. rendű felperes ügyvédi tanácsra előzőleg megfogalmazott egy olyan tartalmú nyilatkozatot, amely szerint az alperes elismeri, hogy 2010. augusztus 19-én az esti órákban a "t-i" tűzoltóság épületében felvételt készített a 15 éves II. rendű felperesről, a 33 éves **Á. L-ről** és a 34 éves I. rendű felperesről azok tudta nélkül, miközben ők hárman egy fellépésre átöltöztek, a felvételen félmeztelen helyzetben láthatók. A nyilatkozatot okirati tanúként **H. Zs.** és **Á. T.** aláírta, valamint aláírta az alperes is, de írásban kiegészítette - és a kiegészített részt külön aláírta - azzal a szöveggel, hogy elmondása szerint a felvételen csak az I. rendű felperes látható félmeztelen, oldalt. Ezen kiegészített szövegrész után írta le - az általa és az alperes által külön aláírt - szövegben az I. rendű

felperes, hogy amennyiben a felvételen csak az I. rendű felperes látszik, úgy ezt az elismervényt helyesbíti.

2010. október 28. napján az I. rendű felperes pornográf felvétellel visszaélés bűncselekménye alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a Szolnoki Városi Ügyészségen. A feljelentés alapján a nyomozás a Szolnoki Rendőrkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya előtt 16010/4770/2010/bü. számon volt folyamatban. A nyomozó hatóság tanúként hallgatta ki az I. rendű felperest, a II. rendű felperest, az alperest, **Á. L.-t**, **Á. T.-t**, **H. Zs.-ot**, **D. B.-et** és **K. G.-t**. Az *alperes* tanúkénti kihallgatása során is azt adta elő, hogy a felvételen az I. rendű felperes volt látható deréktól felfelé, oldalra fordult helyzetben, ezen kívül látszódott egy másik, 35 év körüli táncosnő feje. A **"t-i"** **"x"** kúton történt találkozóra hozott, előre elkészített nyilatkozat tartalmával, mely szerint a felvételen hárman látszódnak, nem értett egyet, ezért írta le a kiegészítést. A felvételt **D. B.** felszólítására letörölte, miután végignézték. **K. G.** tanúvallomásaiban azt adta elő, hogy a felvételen az I. rendű felperes látszódott deréktól felfelé háttal, ezen kívül látni lehetett egy fiatalabb lányt nyaktól felfelé, amint a fülbevalóját piszkálja. **D. B.** felhívására véleménye szerint az alperes a felvételt letörölte, bár ezt pontosan nem tudja, mivel az alperes kezében volt a telefon. **D. B.** tanúvallomásaiban azt adta elő, hogy amikor ránézett a telefonra, látta, hogy az I. rendű felperes háttal állt és öltözött, deréktól felfelé látszódott. Felhívására az alperes a felvételt letörölte, amelyet ellenőrzött is.

A nyomozó hatóság a 2010. december 29. napján kelt határozatával a nyomozást bűncselekmény hiányára tekintettel megszüntette azzal az indokolással, hogy a tanúként kihallgatott alperes, **K. G.**, **D. B.** vallomásukban elmondták, hogy a felvételen csak egy személy, a 18. életévét betöltött I. rendű felperes látható, oldalt helyzetben, félmeztelen állapotban, míg az alperes és **K. G.** egybehangzóan nyilatkoztak úgy, hogy a felvételen ezen kívül egy másik nő feje is látszódik, más nem. A felvétel letörlésre került, ezért az nem áll a nyomozó hatóság rendelkezésére, az ügyben kihallgatott többi személy pedig a felvételt nem látta. Mindezekre figyelemmel a nyomozás adatai alapján megállapítást nyert, hogy a felvételen 18. életévét be nem töltött személy a nemiséget súlyosan, szeméremsértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolóan nem szerepel, ezért a cselekmény nem bűncselekmény.

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperesek személyhez fűződő jogait, tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, kötelezze az alperest a felperesek javára fejenként 1 000 000 - 1 000 000 forint tőkeösszegű nem vagyoni kártérítés megfizetésére, valamint a tőke után a perindítástól járó törvényes mértékű késedelmi kamatok és a perköltség megfizetésére. Előadták, hogy 2010. augusztus 19-én hozzájárulásuk nélkül az alperes intim környezetben felvételt készített róluk, amelyet másnak is megmutatott. A felvételről hetekkel később az I. rendű felperes a tűzoltóság alkalmazottjának, **Ő. F.-nek** a barátnője, **K. E.** elmondásából értesült. Az alperes elismerte a felvételt készítés tényét, de azt állította, hogy a felvételen csak az I. rendű felperes volt látható, felsőruházat nélkül, deréktól felfelé, oldalra fordult helyzetben. A történetek miatt a felperesek megszégyenültek, hónapokig táncpróbákra nem jártak, gátlásaikat csak hosszú idő után gyűrték le. A II. rendű felperes gimnáziumi tanuló,

magába fordult, többször iskolába sem tudott menni, mindez a tanulmányi munkájára is kihatott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta a felvétel elkészítését, de hangsúlyozta, hogy azon csak az I. rendű felperes volt látható, a II. rendű felperes nem. A felvételt nem hozta nyilvánosságra, csak **K. G.** - és **D. B.** - részére mutatta be, majd azonnal letörölte, további jogsértés így nem várható. A II. rendű felperes személyiségi joga egyáltalán nem sérült, az I. rendű felperes személyiségi joga pedig nem sérült olyan mértékben, hogy az a nem vagyoni kártérítés alapjaként szolgálhatna.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, személyesen hallgatta meg a felpereseket, az alperest, tanúként hallgatta meg a felvételnézők körülményeiről, a felperesek tudomásszerzéséről, az életvitelük változásáról **K. G.**-t, **D. B.**-et, **Á. L.**-t, **Ó. F.**-et, **K. E.**-t, **H. Zs.**-ot, **B. J.** tűzoltóparancsnokot, **K. J.**-t, a II. rendű felperes osztályfőnökét, **Kné T. A.**-t, az I. rendű felperes ismerőseit. A nyomozó hatóság előtt kihallgatott felek és tanúk fenntartották korábbi előadásait. **K. G.** hangsúlyozta, hogy a II. rendű felperest ismeri, nem ő volt látható a felvételen, hanem egy 25-30 év közötti lány. **Ó. F.** és **K. E.** az I. rendű felperes előadásával szemben vitatták, hogy rajtuk keresztül szerezhették tudomást az I. rendű felperes a felvétel elkészítéséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperesnek a személyhez fűződő jogát azáltal, hogy képmásával visszaélt és azt hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozta. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 250 000 forint, a II. rendű felperesnek 500 000 forint nem vagyoni kártérítést és ez után 2010. augusztus 19. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek együttesen 40 000 forint perköltséget. Az állam javára az alperest 40 000 forint, az I. rendű felperest 80 000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének az indokolása szerint bizonyítottanak találta az alperes beismerése és **K. G.** tanúvallomása alapján az I. rendű felperes esetében a képmásával történt visszaélést és képmásának hozzájárulása nélküli nyilvánosságra hozatalát. A II. rendű felperes esetében a képmással történt visszaélést nem találta bizonyítottanak. A felvételnézők körülményei, a helyiség mérete, az átöltözést végző táncosok fizikai közelsége, a felvételen az I. rendű felperes beazonosíthatósága, valamint azon körülmény, hogy másik személy arcrészlete is látszódik, valószínűsíti, hogy esetlegesen mind a három táncos a felvételen látható volt, a rendelkezésre álló okiratok, rendőrségi tanúvallomások, tűzoltók jelentése, valamint a perbeli tanúvallomások alapján azonban a bíróság minden kétséget kizáróan nem találta bizonyítottanak, hogy a II. rendű felperesről is képmás készült. A bizonyítási eszközök alapján a bíróság azt találta alátámasztottnak megállapíthatónak, hogy a felvételt az alperes és **K. G.** látta, **D. B.** arra egy pillantást vetett, ezt követően az alperes a felvételt rögtön le is törölte. Ezért a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján csak az I. rendű felperes keresete alapján tudta

megállapítani a sérelmére megvalósult személyhez fűződő jogsértést. A Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének b) pontjára alapított keresetet azonban nem találta alaposnak, mivel a rendelkezésre álló adatok szerint a felvételt az alperes letörölte, így a jogsértés nem folytatódott tovább, és további jogsértésre utaló körülményt sem bizonyítottak a felperesek. Az I. rendű felperesi nem vagyoni kárigényt jogalapjában alaposnak találta, összecszerűségében azonban eltűzottnak. A felvételtészítés körűműenei az I. rendű felperest mindennapi életvitelében megzavarták, szorongást, félelmet keltettek benne, hosszabb időre a táncpróbákkal felhagyott, feszűlt, ideges állapotban élt. A kialakult állapot huzamosabb ideig állott fenn, a kárigény érvényesítésének időpontjában az eseményt már feldolgozta, azonban a kétség és a félelem még továbbra is fennáll. Mindezek szerint mérlegelés alapján az indokolt nem vagyoni kár tőkeösszegét 250 000 forintban állapította meg. A II. rendű felperes sérelmére személyhez fűződő joga megsértését nem tudta megállapítani, ezért a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján számára kártérítést sem ítelt meg. A II. rendű felperes nem vagyoni kártérítés iránti igénye a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján alapos. A felvételtészítés tényével az alperes olyan jogellenes magatartást tanúsított, amely a II. rendű felperesnél nem vagyoni károkozással járt. A felvétel készítésekor gimnáziumban tanuló, egyébként szerény természetű II. rendű felperes attól a lehetséges következménytől tartva, hogy csupán alsóneműben a képmását nyilvánosságra hozzák, olyan állapotba került, melyet negatív változásként környezete, így osztályfőnöke is észlelt és igazolt. A per összes körűműeneinek mérlegelésével, belátása szerint a bíróság a részére 500 000 forint tőkeösszegű nem vagyoni kártérítést talált indokoltnak. A fentieket meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. A perköltség viseléséről úgy rendelkezett, hogy a felpereseket részben találta pernyertesnek azzal, hogy az I. rendű felperes keresete a nem vagyoni kártérítés összegét tekintve bizonyult eltűzottnak, míg a II. rendű felperes személyhez fűződő joga megsértésének megállapítására irányuló keresete sem volt alapos, és túlzott volt a nem vagyoni kárigénye is. A Pp. 81. §-a alapján a részbeni pernyertesség és pervesztesség mérlegelésével határozott a perköltség megfizetése és a le nem rótt eljárás i illeték viselése részében. A kiskorú II. rendű felperes illetékviselésben megnyilvánuló perköltség terhét a bíróság az I. rendű felperes, mint törvényes képviselő terhére állapította meg.

Az elsőfokú ítélettel szemben mind a felperesek, mind az alperes fellebbezést terjesztettek elő.

A felperesek fellebbezésűkben kérték az első fokú ítélet megváltoztatását, és a keresetűknek teljes egészében való helyt adást. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévesen mérlegelte a bizonyítékokat akkor, amikor nem állapította meg a II. rendű felperes vonatkozásában a képmással való visszaélést. **K. G.** a nyomozás során tanúvallomásában még úgy nyilatkozott, hogy egy fiatalabb lány látszódt nyaktól felfelé, amint a fűlbevalóját piszkálja. A tárgyaláson tett előadásában már úgy korrigált, hogy őnmagához viszonyított akkor, amikor fiatalabbnak minősítette a felvételen látható hölgyet. Ehhez képest **Á. L.** jelenleg 35 éves, az I. rendű felperes 36 éves, a tanú 37 éves, így életszerűtlen az, hogy a tanú a gyakorlatilag vele és az I. rendű felperessel egykorú nőt fiatalként jellemez akkor, amikor valamilyen módon jellemezni akarja a rendűrség

kérdésére. Az alperes előadása amiatt sem fogadható el, mivel a benzinkúton saját maga úgy korrigálta a kézzel írott nyilatkozatot, hogy a felvételen kizárólag az I. rendű felperes látható, azonban mind a rendőrségen, mind pedig a tárgyaláson tett vallomásában kifejezetten említi a másik nőt is. Mindezt összevetve a helyiség méretével, az átöltöző személyek fizikai közelségével, azzal, hogy a II. rendű felperes mindig az édesanyjához közel húzódva, szinte az árnyékában öltözik át, a közvetett bizonyítékokból kétséget kizáróan levonható azon következtetés, hogy a felvételen a II. rendű felperes is látható volt. Álláspontjuk szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem tiltotta el az alperest a további jogsértéstől. Az alperes nem bizonyította azt, hogy a felvétel megsemmisült, reális esélye lehet annak, hogy a jövőben előkerülhet. A mérlegeléssel megállapított nem vagyoni kártérítés összegszerűségében sem az I. rendű felperes, sem a II. rendű felperes vonatkozásában nem alkalmas arra, hogy a hátrányt kompenzálja. Az I. rendű felperes esetében fokozottan értékelendő azon körülmény, hogy a felvétel bensőséges, intim helyzetben, ruhátlanul ábrázolja, amely az emberi méltósághoz való jogát súlyosan sérti. A történetek a II. rendű felperesre is kihatottak, mindez a saját sérelmén túlmenően is megnehezítette az életét. A II. rendű felperes esetében nyilvánvalóan az életkora értékelendő fokozott súllyal, azonban a történetek káros hatása az esetében markánsan megnyilvánult a tanulmányi eredménye romlásában.

Az alperes fellebbezésében kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára kötelezését. A fellebbezésben előadta, hogy a nem vagyoni kártérítés fogalmi feltétele az immateriális hátrány, amely a károsultnál előállt valamely testi, lelki, pszichikai, emocionális vagy az élethelyzet hátrányos megváltozásában jelentkező, vagy nem vagyoni üzleti hátrány lehet. A felpereseknek nem merült fel olyan bizonyított hátrányuk, amely a nem vagyoni kártérítés megfizetésére való kötelezést indokolná. A személyhez fűződő jog megsértése csak az I. rendű felperessel szemben került megállapításra, jogsértést az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes vonatkozásában nem állapított meg, ezért jogszabálysértő az őt nem vagyoni kártérítésre kötelező ítéleti rendelkezés. Az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseten, amikor erre irányuló kereseti kérelem ellenére a II. rendű felperes vonatkozásában a személyhez fűződő jog megsértésének a hiányában a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással ítélte meg nem vagyoni kártérítést. Törvénysértően járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor csupán az alperessel szemben állított fel perköltség fizetési kötelezettséget, miután maga az ítélet jelölte meg, hogy az I. rendű felperes igényét összegszerűségében eltúlzottnak találta. Fellebbezési ellenkérelmében a felperesek fellebbezését alaptalannak állította. Helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor nem tiltotta el az alperest a további jogsértő magatartástól, mivel a bizonyítási eljárás eredményeképpen megállapítható, hogy a telefonnal rögzített felvétel percekben belül törlésre került. A nem vagyoni kártérítés megítélésének a feltételei nem állnak fenn, ezzel együtt hangsúlyozta, hogy az okozati összefüggés a II. rendű felperes tanulmányi eredménye romlása és a felvétel készítése között nem bizonyított.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket részben találta alaposnak a következők szerint:

Alaptalanul kifogásolta az alperes, hogy az elsőfokú bíróság azzal, hogy a nem vagyoni

kártérítést a Ptk. 339. §-a (1) bekezdésére alapította, megsértette volna a Pp. 3. §-a (2) bekezdésén alapuló kérelemhez kötöttség elvét, illetve annak a túlterjeszkedés tilalmában megnyilvánuló, a Pp. 215. §-án alapuló tilalmát.

A kérelemhez kötöttség azt jelenti, hogy a bíróság olyan kérdésben, amelyre a felek nem terjesztettek elő kereseti kérelmet, ellenkérelmet vagy viszontkeresetet, nem dönthet. A túlterjeszkedés tilalma ezen belül azt jelenti, hogy a bíróság nem ítélt meg annál több összeget, mint amelyet a felperes kért, és nem ítélt meg annál kevesebb összeget, mint amelyet az alperes elismert.

Az állandó bírói gyakorlat szerint a keresethez való kötöttség nem jelent egyben *jogcím*hez való kötöttséget, a kérelmet a jogvita alapjául szolgáló jogviszony tartalma szerint kell elbírálni (BH 2000.20., EBH 2004.1143.). A felek közötti jogviszonynak a felek kérelmében foglaltaktól eltérő minősítése nem jelenti a kereseti kérelmen való túlterjeszkedést. A bíróság csak az összeg (mennyiség) tekintetében van kötve a kereseti kérelemhez, vagyis összegben nem ítélt meg többet, mint amennyire a kereseti kérelem irányul. A követelésnek a keresetben megjelölt jogcíme azonban nem képezi a döntés korlátját. Ha a követelést támasztó fél által előadott tények valónak bizonyulnak, és a kereseti követelést megalapozzák, akkor a jogcím helytelen megnevezése, eltérő minősítése miatt a kereseti követelés nem utasítható el. A bíróság feladata a kereseti kérelem alapjául szolgáló jogviszony elbírálása, amennyiben pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztják a követelést, akkor a fél által megjelölthöz képest eltérő jogcím alapján is helye van marasztalásnak.

Nem osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy nem állapítható meg a II. rendű felperesnek a képmáshoz fűződő személyiségi jogának a megsértése.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján úgy találta, hogy *kétséget kizáróan* nem került bizonyításra, hogy a II. rendű felperesről is felvétel készült.

A büntetőeljárással ellentétben a polgári perrendtartás nem ismeri azt a szabályt, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tényt figyelembe venni nem lehet. Ezzel szemben a Pp. 206. §-a (1) bekezdésének a rendelkezése a bizonyítékok szabad, a bíróság *meggyőződése szerinti* elbírálását tartalmazza. A szabad bizonyítási rendszer nemcsak a bizonyítékok megválasztásában, hanem azok értékelésében is jelentkezik. A bizonyítékok értékelése olyan logikai következtetés, amely során a bíróság a feltárt bizonyítékokat egymással és a felek nyilatkozatával egybeveti, és a kialakult meggyőződése szerint foglal abban állást, hogy valamely, a felek által felhozott tény az ítélezés alapjául elfogadja-e. A szabad bizonyítás kontrollja a bíróság indokolási kötelezettsége, amelyben számot ad arról, hogy milyen körülmények alapján fogadta el vagy vetette el valamely tény bizonyítottságát. Az indokolásnak az alapvető logikai szabályokkal kell összhangban állnia, nem lehet ésszerűtlen vagy iratellenes.

Az ítéltábla a rendelkezésre álló bizonyítékokat az elsőfokú bíróságtól eltérően úgy értékelte, hogy az alperes által készített felvételen a II. rendű felperes is látszódott. Az

alperes a kisméretű szolgálati helyiségben úgy helyezett el felvételre alkalmas eszközt, hogy meghatározható volt azon személyeknek a köre - az I. rendű felperes, a II. rendű felperes és **Á. L.** -, akiről felvétel készülhetett, és akiknek a beleegyezése a felvétel készítéséhez jogszabályi rendelkezések alapján szükséges volt. Az alperes azzal a magatartással, hogy a helyiségben előre elhelyezett eszközzel felvételt készített, a felpereseknek a magánszférára vonatkozó döntési jogosultságát figyelmen kívül hagyta. **K. G.** a tűzoltóság parancsnokának írt jelentésében és a nyomozó hatóság előtti tanúvallomásában az I. rendű felperesen kívül látható másik személyre vonatkozóan olyan kijelentéseket tett, amelyekből a hozzá képest valóban lényegesen fiatalabb II. r. felperesre, és nem a vele közel azonos korú **Á. L.-ra** lehet következtetni. A perben tett tanúvallomásában már annyiban árnyalta az előadását, hogy a felvételen az I. rendű felperesen kívül látható személy 25-30 év körüli lehetett, hozzá képest lány, ugyanakkor azt is nyilatkozta, hogy az arca nem volt látható, felismerhető. Az alperes mind a tűzoltóparancsnoknak írt jelentésében, mind a 2010. szeptember 30. napi írásbeli nyilatkozat kiegészítésében még kifejezetten azt adta elő, hogy a felvételen csak egy személy, az I. rendű felperes látszódott, és csak azt követően nyilatkozott **Á. L.** a felvételen láthatóságáról, miután megismerhette **K. G.** előadását. Mindezt összevetve az átöltözés körülményeivel, a kis alapterületű, bútorokkal berendezett helyiség fizikai adottságaival, a felvételt készítés módjával, az a következtetés vonható le, hogy a II. r. felperes képmásának a rögzítése is szükségszerűen bekövetkezett.

Mindezek alapján az ítéltábla megállapította, hogy az alperes megsértette a II. rendű felperesnek a képmáshoz fűződő személyiségi jogát.

A tényállást ezen felül az ítéltábla annyiban eltérően állapította meg az elsőfokú bírósághoz képest, hogy a bizonyítékok mérlegelése alapján elfogadta az I. r. felperes azon előadását, hogy a felvétel készítéséről **K. E.** elmondásából szerzett tudomást, akinek az erre vonatkozó információi **Ő. F.**-től származtak. Az alperes elmondása szerint a felvételt csak **K. G.** és **D. B.** részére mutatta meg, majd azonnal törölte, és nem számolt be arról, hogy a felvétel készítéséről ő maga tájékoztatta volna az I. r. felperest. Mindebből logikusan az következik, hogy vagy **K. G.** vagy **D. B.** tájékoztatta az I. r. felperest, vagy valaki mást, aki a közlést az I. r. felperes részére továbbadta - azonban egyikőjük sem számolt be ilyen közlésről -, vagy pedig az alperes előadásával szemben a felvétel előzőleg más eszközre továbbításra került, és ezt láthatta, többek között, **Ő. F.** is. Mivel az I. r. felperesen kívül senki nem adott arra vonatkozóan elfogadható magyarázatot, hogyan szerezhették tudomást a felvétel készítéséről, ezért az ítéltábla elfogadta az I. r. felperes által ebben a részben előadott tényállást.

Az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a további jogsértéstől eltiltásra kötelezést mellőzte.

A jogsértéssel előállott dolog megsemmisítésére, jogsértő mivoltától megfosztására a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján kerülhet sor, ilyen jogkövetkezmény alkalmazását azonban a felperesek nem kérték. Az eltiltás célja nem a sérelmes helyzet felszámolása, hanem egy olyan általános felhívás a jogsértő felé, hogy a kifogásolt magatartás a jövőben ne ismétlődjön meg. Mivel nem zárható ki a képmással való jövőbeni

visszaélés lehetősége, ezért az ítélőtábla indokoltnak találta a további jogsértéstől eltiltás jogkövetkezményének az alkalmazását.

Mindezek alapján az ítélőtábla mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes vonatkozásában az alperest eltiltotta a további jogsértéstől.

A nem vagyoni kártérítés a 34/1992.(VI.1.) AB határozat megalkotása óta - mivel a Ptk. 355. §-a (1) és (4) bekezdése mindössze azt tartalmazza, hogy a kárért felelős személy köteles, többek között, a károsult nem vagyoni kárát is megtéríteni - az általános személyiségvédelem eszköze. A nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó igény jogalapja a személyiségi jog megsértése.

Az alperes nem helytállóan hivatkozott arra, hogy a felperesek nem bizonyítottak konkrét hátrányt, és ezért a nem vagyoni kártérítés alkalmazása nem indokolt.

Bár létezik olyan értelmezés, amely a személyiségi jog megsértését már önmagában nem vagyoni hátrányként fogja fel abból kiindulva, hogy a személyiség a jog által védett értékeinek a sérülése szükségszerűen a személyiség minőségének a csökkenését eredményezi, a bírói gyakorlat a bagatell sérelmek szükségszerű szankcionálásának a kizárása miatt valóban nem azonosítja a személyiségi jogsértés és a személyiségi jogi hátrány fogalmát. A nem vagyoni jogsértés és hátrány következetes megkülönböztetését a jogalkalmazás a nem vagyoni kártérítés funkciójából vezeti le, amely szerint a jogintézménynek a lényege, hogy a jogellenes magatartás következtében olyan hátrány keletkezik, amelynek a kiegyenlítése - elvileg egyenértékű lehetőségek biztosítása révén - pénzbeli kártérítéssel megalapozható. A nem vagyoni kár összegének meghatározása során a bíróságnak azt kell mérlegelnie, hogy a károkozó magatartás következtében a károsult személyhez fűződő jogai mennyiben sérültek, és így kell gondos mérlegelés alapján meghatározni azt az összeget, amely alkalmas a sérelem mértékének megfelelő kompenzálására.

A személyiség autonómiájának a védelme azonban nem valósulhat meg olyan szűkítő értelmezés előtérbe kerülésével, amely csak tételesen bizonyított testi és lelki károsodások esetében találja alaposnak a nem vagyoni kártérítés megítélését. A Pp. 163. §-ának (3) bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhat el *köztudomású* tényeket, így adott esetben külön bizonyítás nélkül is elfogadhatja, hogy a személyiségi jog megsértése a károsultnál feltétlenül eredményezett valamilyen hátrányt (EBH 2001. 514).

A jogosult akkor, amikor nem adja hozzájárulását a róla készült képmás, hangfelvétel közzétételéhez, jellemzően mérlegeli azon számára jelentőséggel bíró indokokat, amelyek miatt érdekeivel ellentétesnek találja a felhasználást. A közzététellel lényegében kontrollálhatatlanná válik, hogy a felvételek a nyilvánosság milyen nagyságú köréhez jutnak el, milyen módon, milyen célokra kerülhetnek további felhasználásra. Eppen ezen bizonytalanság indokolja a jogosultnak az engedély nélküli felhasználás esetleges további negatív következményeivel kapcsolatos szubjektív érzetei értékelését. Az esetek többségében ugyanis nem bizonyítható objektív eszközökkel, hogy milyen mértékben

sérelmes a jogosult számára az engedély nélküli felhasználás, hiszen a felhasználáshoz való hozzájárulás meg nem adása is szubjektív, de elismert indokokon alapul. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kártérítés prevenció célja is abban az esetben érvényesülhet, ha az ilyen jogsértések lehetőség szerinti szankciója a nem vagyoni kártérítés, tekintettel arra, hogy a jogosultnak egyébként a jogsértés jellegénél fogva az objektív szankciók is csak korlátozott mértékben állnak a rendelkezésére, és így kerülhető el, hogy a képmás, hangfelvétel engedély nélküli közzétételei az esetek nagy többségében meghatározó visszatartó erőt jelentő szankció nélkül maradjanak.

Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság ítéletéből kikövetkeztethető azon álláspontot, hogy az I. rendű felperesről és a II. rendű felperesről átvittetésük közben engedélyük nélkül felvétel készítése az életvitelükben, a lelki állapotukban köztudomásúan külön bizonyítás nélkül olyan hátrányokat okozott, amelyeknek kompenzálása a nem vagyoni kártérítés alkalmazásával indokolt.

A személyiségi jog sérelmének a mértéke azonban az I. rendű felperes és a II. rendű felperes vonatkozásában közel azonos. Egyikőjük esetében sem mutatható ki a felvétel készítésével összefüggésben pszichés és testi egészségromlás, súlyos és visszafordíthatatlan következmény. Az I. r. felperes esetében köztudomásúnak tekinthető hátránként értékelendő, hogy a képmásával és gyermekének képmásával történő visszaélés hosszabb időszakban feszültséget, szorongást eredményezett. A II. r. felperes esetében pedig értékelni kellett kiskorúságát, tanulmányi eredményei időleges visszaesését. Mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes vonatkozásában 250 000 forint az összeg, amely szükséges és elégséges a személyiségi jog megsértésének a kompenzálására. Ezért az ítélet tábla az I. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét nem érintette, a II. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét 250 000 forintra leszállította.

Mivel a Ptk. 215. §-a alapján a túlterjeszkedés tilalma nemcsak a tőkére, hanem a járulékokra is vonatkozik, ezért a tilalommal ellentétesen határozta meg az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a káresemény bekövetkezésének napjában. A felperes a keresetlevélben a késedelmi kamatot a perindítástól igényelte, ezen a Pp. 3.§-ának (2) bekezdése szerinti tartalmi értelmezés szerint a keresetlevél benyújtását, 2011. április 21. napját kell érteni. Ezért az ítélet tábla a nem vagyoni kártérítés megítélt tőkeösszegei után 2011. április 21. napjában határozta meg a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint részben, a fentiek szerint megváltoztatta.

Ennek következtében módosultak a pernyertesség-pervesztesség arányai. Mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes keresetében a jogsértés megállapításának objektív szankcióját, a jogsértéstől eltiltás objektív szankcióját és 1 000 000 forint tőkeösszegű nem vagyoni kártérítés szankcióját igényelték. A pertárgy értéke a keresetlevél előterjesztésekor hatályos 1990. évi XCIII. törvény 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja értelmében az

objektív szankciók esetében egyenként 450 000 - 450 000 forint, míg a szubjektív szankciók esetében a Pp. 24. §-ának (1) bekezdése alapján a követelt tőkeösszeg, tehát egyenként 1 000 000 forint. Az állandó bírói gyakorlat szerint amennyiben a fél a személyiségi jogsértés szubjektív és objektív szankcióját is követeli, a pertárgyérték meghatározása során csak a magasabb összeget kell figyelembe venni.

Az ítéltábla alkalmazta a Pp. 81. §-ának (2) bekezdését, mivel a követelt nem vagyoni kártérítés tőkeösszegeinek a meghatározása bírói mérlegeléstől függött, és a követelt összegek nem voltak tekinthetők nyilvánvalóan eltúlzottnak. Ezért csak az alperest kötelezte pervesztességéhez - amely számítási alapja 900 000 Ft pertárgyérték, mivel a megítélt nem vagyoni kártérítés nem haladja meg a mindkét felperes vonatkozásában megítélt objektív jogkövetkezmények határozatlan pertárgyértékét - igazodóan az 1990. évi XCIII. törvény 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott, a tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban le nem rótt, *54 000 forint* kereseti illeték, valamint az egységesen fellépő felperesek mint egyetemleges jogosultak javára a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti, az ÁFA összegét is tartalmazó *57 150 forint* ügyvédi munkadíj megfizetésére.

A másodfokú eljárásban az ítéltábla a felek által viselendő illeték és perköltség összegét a fellebbezés eredményessége alapján határozta meg.

Az I. rendű felperes fellebbezése sikeres volt az 1990. évi XCIII. törvény 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerint számítandó 600 000 forint pertárgyérték (jogsértéstől eltiltás), sikertelen volt 750 000 forint pertárgyérték (nem vagyoni kártérítés) részében, a II. rendű felperes fellebbezése sikeres volt 600 000 forint pertárgyérték (jogsértés megállapítása) és további 600 000 forint pertárgyérték (jogsértéstől eltiltás), valamint sikertelen volt 500 000 forint pertárgyérték (nem vagyoni kártérítés) részében. Az alperes fellebbezése az I. rendű felperes vonatkozásában sikertelen volt 600 000 forint pertárgyérték (jogsértés megállapítása) és 250 000 forint pertárgyérték (nem vagyoni kártérítés) részében, a II. rendű felperes vonatkozásában sikertelen volt 600 000 forint pertárgyérték (jogsértés megállapítása) és további 250 000 forint pertárgyérték (nem vagyoni kártérítés), de sikeres volt 250 000 forint pertárgyérték (nem vagyoni kártérítés) részében.

A fellebbezések eredményességének az összevetése alapján a Pp. 81.§-ának (2) bekezdése szerint rendelkezett úgy az ítéltábla, hogy a felek maguk viselik a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket.

A tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a peres feleket a fellebbezésük eredményessége arányában kötelezte az ítéltábla úgy, hogy az I. rendű felperes viseli a saját eredménytelen fellebbezése alapján *750 000 forint*, a II. rendű felperes viseli a saját eredménytelen fellebbezése alapján 500 000 forint és az ő vonatkozásában az alperes eredményes fellebbezése alapján 250 000 forint - összesen *750 000 forint* -, valamint az alperes viseli a saját eredménytelen fellebbezése alapján 600 000

+ 250 000 + 600 000 + 250 000 forint, továbbá az ő vonatkozásában az I. rendű felperes eredményes fellebbezése alapján 600 000 forint és a II. rendű felperes eredményes fellebbezése után 600 000 + 600 000 forint - összesen *3 500 000 forint* - fellebbezett érték alapján az 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdésén alapuló összesen 400 000 forint fellebbezési illeték arányos részeit.

A fenti számítás alapján a fellebbezések eredményességének összevetése szerint a másodfokú eljárásban az I. r. felperesnek az alperessel szembeni tiszta pernyertessége 700 000 forint, míg a II. rendű felperesnek az alperessel szembeni tiszta pernyertessége 1 300 000 forint, és az így meghatározottak szerint kötelezte az ítéltábla az alperest a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdése a) pontja és (5) bekezdése értelmében az I. rendű felperes javára 22 225 forint, a II. rendű felperes javára 41 275 forint, az ÁFA összegét is tartalmazó másodfokú ügyvédi munkadíj megfizetésére.

D e b r e c e n, 2012. december 13. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő